Hallintoneuvosto 10.2.2017

SOK:N HALLITUKSEN TYÖJÄRJESTYS

SOK:n hallitus on hyväksynyt tämän hallituksen työjärjestyksen 26.1.2017 ja hallintoneuvosto on vahvistanut sen 10.2.2017.

Tämä työjärjestys täydentää osuuskuntalain ja SOK:n sääntöjen määräyksiä.

1. Hallituksen kokoonpano ja toimikausi (sääntöjen 15 §)

Hallitukseen kuuluu sääntöjen 15 §:n mukaisesti 3 - 8 jäsentä, jotka hallintoneuvosto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan. Lisäksi hallitukseen kuuluu sääntöjen mukaan SOK:n pääjohtaja, joka toimii hallituksen puheenjohtajana.

Jos hallituksen jäsen eroaa kesken toimikauden, hallintoneuvoston tulee valita uusi jäsen eronneen tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Jos hallitus jäljellä olevine jäsenineen on päätösvaltainen, valinta voidaan siirtää siihen seuraavaan hallintoneuvoston kokoukseen, joka valitsee hallituksen jäsenet.

2. Hallituksen puheenjohtaja ja sihteeri (sääntöjen 15 §, 17 §)

Hallituksen puheenjohtajana toimii sääntöjen 15 §:n mukaan SOK:n pääjohtaja.

Jos pääjohtaja on estynyt toimimaan puheenjohtajana, hänen tehtäviään hoitaa sääntöjen 17 §:n mukaisesti pääjohtajan sijainen. Jos sijainen ei ole hallituksen jäsen, puheenjohtajana toimii hallituksen varapuheenjohtaja. Jos pääjohtajan sijaisena toimiva hallituksen jäsen tai hallituksen varapuheenjohtaja on estynyt, puheenjohtajana toimii toimi-iältään vanhin hallituksen jäsen.

Hallituksen sihteerinä toimii SOK:n lakiasiainjohtaja. Jos hän on estynyt, sihteerinä toimii hänen sijaisensa tai hallituksen erikseen nimeämä henkilö.

3. Hallituksen tehtävät (sääntöjen 16 §)

3.1 Yleinen tehtävä

Sääntöjen 16 §:n mukaisesti hallituksen tehtävänä on huolellisesti toimien edistää SOK:n etua. Se huolehtii SOK:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus hoitaa SOK:n ja SOK-yhtymän asioita lakien, SOK:n sääntöjen, tämän työjärjestyksen, osuuskunnan kokouksen ja hallintoneuvoston päätösten sekä hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti.

Hallitus voi perustaa valiokuntia, päättää niiden koosta ja kokoonpanosta sekä hyväksyä niiden työjärjestykset. Valiokunnan jäsenillä tulee olla valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus.

3.2 SOK:n sääntöjen mukaisen tarkoituksen huomioon ottaminen

Hallituksen tulee ottaa huomioon päätöksenteossaan ja kaikessa toiminnassaan SOK:n sääntöjen mukainen toimiala ja tarkoitus. Sääntöjen 2 §:n mukaan SOK:n tarkoituksena on tuottaa palveluja ensisijaisesti sen jäseninä oleville osuuskaupoille ja muille S-ryhmään kuuluville yhteisöille. Siinä tarkoituksessa SOK:n tehtävänä on:

1. edistää ja kehittää S-ryhmän osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa sekä ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä,
2. valvoa S-ryhmän ja sen osien toimintaa ja etuja,
3. hoitaa S-ryhmän tarvitsemat keskitetyt tuki- ja palvelutoiminnot sekä
4. harjoittaa liiketoimintaa omissa nimissään tai tytäryhtiöiden tai osakkuusyritysten välityksellä Suomessa ja ulkomailla.

3.3 Päätösten valmistelu hallintoneuvostolle

3.3.1 Strategisten tms. päätösten valmistelu

Sääntöjen 16 §:n mukaan hallituksen erityisenä tehtävänä on valmistella ja esittää hallintoneuvoston käsiteltäväksi (vahvistaminen, määritteleminen, valvominen) sääntöjen 13 §:ssä määritetyt S-ryhmän toimintaa koskevat yleiset taloudelliset tavoitetasot, yhteistoimintaperiaatteet ja strategiat (sääntöjen 13 §). Siten hallitus valmistelee seuraavat hallintoneuvoston käsittelemät asiat:

Hallintoneuvoston vahvistamat asiat:

1. S-ryhmän toiminnan yleiset taloudelliset tavoitetasot ja arviointiperusteet,
2. osuuskauppojen ja SOK-yhtymän toiminnan perusteet ja niiden yhteistoiminnan keskeiset periaatteet,
3. S-ryhmän strategian, SOK-yhtymän strategian sekä S-ryhmän ja SOK-yhtymän keskeiset tavoitteet,

Hallintoneuvoston määrittelemät asiat:

4. SOK-yhtymän toimialarakenne sääntöjen 2 §:n puitteissa ja eri toimialojen painotukset,

Hallintoneuvoston valvomat asiat:

5. vahvistamiensa S-ryhmää koskevien tavoitteiden, strategioiden ja suunnitelmien toteutumista.

Edellisen mukaisesti hallintoneuvosto vahvistaa S-ryhmän keskeiset strategiat ja tavoitteet. Niihin perustuen hallitus päättää vuosittain SOK:n ja sen tytäryhtiöiden tavoitteista ja toimintasuunnitelmista sekä resurssien käyttämisestä.

Hallitus raportoi hallintoneuvostolle tämän vahvistamien tässä kohdassa 3.3.1 tarkoitettujen asioiden toteutumisesta.

3.3.2 Muiden päätösten valmistelu hallintoneuvostolle

Hallituksen erityisenä tehtävänä on lisäksi valmistella ja esittää hallintoneuvostolle yllä kohdassa 3.3.1 lueteltujen asioiden lisäksi SOK:n säännöissä määritellyt hallintoneuvoston päätettäväksi kuuluvat seuraavat asiat (sääntöjen 3 §, 6 § ja 13 §, paitsi 13 §:n 1. kappaleen kohdat ja 2. kappaleen kohdat 1 - 2 ja 5 - 8):

- osuuskunnan hyväksyminen SOK:n jäseneksi (3 §) ja jäsenen erottaminen (6 §)

- SOK:n tai SOK-yhtymän toiminnan huomattava laajentaminen tai supistaminen tai organisaation olennainen muuttaminen (13 §, 4.)

- hallintoneuvoston määrittelemien SOK:n tytär- ja osakkuusyhtiöiden hallintoneuvostojen ja/tai hallitusten ehdokasasettelujen, joita hallitus on esittänyt, vahvistaminen (13 §, 10.)

- hallintoneuvoston jäsenten valinnan valmistelua koskevien yleisten ohjeiden antaminen (13 §, 11.)

- muut asiat, joita hallitus esittää hallintoneuvostolle (13 §, 12.)

Hallituksen, hallituksen jäsenen ja pääjohtajan on annettava osuuskuntalain ja sääntöjen mukaisesti hallintoneuvostolle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallintoneuvoston tehtävien hoitamiseksi.

3.4 Hallituksen muut erityiset tehtävät

Hallituksen tehtävänä on sääntöjen 16 §:n mukaan edellä tässä kohdassa 3. mainittujen asioiden lisäksi erityisesti:

1. valmistella hallintoneuvostolle esitettävät 13 §:ssä mainitut asiat, lukuun ottamatta 1. kappaleen ja 2. kappaleen kohtia 1-2 ja 5 - 8 (2. kap-

paleen ja 2. kappaleen kohtien 1 - 2 ja 5 - 8 valmistelu kuuluu sääntöjen 14 §:n mukaisesti puheenjohtajistolle),

2. päättää (i) hallintoneuvoston vahvistettavaksi esitettävien SOK-yhtymän strategian ja S-ryhmän strategian sisällöstä sekä (ii) muista strategioista,

3. vastata siitä, että osuuskunnan kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty,

   SOK Sisäinen tarkastus arvioi ja varmistaa SOK:n hallituksen hyväksymässä vuosisuunnitelmassa määritellyissä arvioinneissaan muun ohella arvojen ja eettisten periaatteiden mukaista toimintaa sekä lakien ja säädösten noudattamista sekä raportoi tuloksista säännöllisesti myös SOK:n hallitukselle ja SOK:n hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle.

4. laatia kultakin tilikaudelta tilinpäätös, konsernitilinpäätös sekä esitys taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä,
5. päättää osuuskunnan tytäryhtiöiden tavoitteista, toimintasuunnitelmista ja voimavarojen jakamisesta sekä valvoa päätösten toteuttamista,
6. valvoa SOK-yhtymän ja S-ryhmän etuja osakkuusyhtiöiden toiminnassa,
7. päättää yleisistä tavaroiden ja palveluiden hankintaa ja myyntiä koskevista periaatteista,
8. päättää merkittävien lainojen ottamisesta ja myöntämisestä sekä merkittävien vakuuksien antamisesta,

   Hallituksen hyväksymässä SOK-yhtymän talous- ja rahoituspolitiikka – asiakirjassa on tarkemmin määritelty lainojen ottamisen ja myöntämisen periaatteet.

9. päättää arvoltaan tai muutoin merkittävien kiinteistöjen ja vuokramaalla olevien rakennusten vuokraoikeuksineen hankkimisesta ja luovuttamisesta,

10. päättää arvoltaan tai muutoin merkittävien osakkeiden ja osuuksien hankkimisesta ja luovuttamisesta,

    Hallituksen hyväksymässä SOK-yhtymän yrityskauppaohjeessa on tarkemmin määritelty osakkeiden ja osuuksien hankkimista ja luovuttamista.

11. päättää merkittävistä investoinneista ja realisoinneista,

    Hallituksen hyväksymässä SOK-yhtymän investointiohjeessa on tarkemmin määritelty kriteerejä, joiden nojalla investointeja ja/tai realisointeja voidaan pitää merkittävinä.

12. päättää edustamisoikeuksien antamisesta,

13. päättää pääjohtajan esityksestä (i) konsernijohtoryhmän asettamisesta, (ii) sen jäsenten nimityksistä sekä (iii) hallitukseen kuulumattomien konsernijohtoryhmän jäsenten palkkaeduista,
14. päättää muista johdon nimityksistä määrittelemiensä periaatteiden mukaisesti,
15. päättää SOK:n kuulumisesta jäsenenä merkittäviin valtakunnallisiin ja kansainvälisiin yhteisöihin,
16. antaa tarvittaessa ohjeita konsernijohtoryhmälle, sekä
17. päättää asiat, jotka hallintoneuvosto jättää hallituksen ratkaistaviksi.

Hallitus voi päättämissään ohjeissa määritellä tarkemmin, mitkä yllä olevissa kohdissa 8. - 11. ja 15. tarkoitetuista asioista se katsoo olevan kulloinkin merkittäviä.

Hallitus voi myös päättää erikseen nimeämiensä tytäryhtiöiden, kuten SOK Liiketoiminta Oy:n, osalta että kyseisen tytäryhtiön hallitus voi SOK:n hallituksen päättämien resurssien ja vahvistaman strategian puitteissa päättää sellaisista edellä tässä kohdassa 3.4 mainituista asioista, jotka muutoin konsernin ohjauksen periaatteiden mukaan päätettäisiin SOK:n hallituksessa.

3.5 Konsernin ohjaaminen

SOK:n hallitus johtaa koko SOK-yhtymän toimintaa. SOK:n hallituksen kulloinkin päättämiä periaatteita, toimintapolitiikkoja ja muita ohjeita noudatetaan myös konsernin tytäryhtiöissä, ellei hallitus ole toisin erikseen päättänyt. SOK:n hallitus määrittelee hyväksymissään investointi-, hyväksymis- tms. ohjeissa (i) ne asiat, jotka tulee käsitellä SOK:n toimielimessä tytäryhtiössä tapahtuvan käsittelyn lisäksi ja (ii) SOK:n relevantin toimielimen kunkin sellaisen asian osalta. Hallitus päättää tytäryhtiöille myönnettävistä merkittävistä resursseista, rahoituksesta ja muista vastaavista asioista tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa.

SOK:n hallitus tekee esityksen ehdokkaista niiden tytär- ja osakkuusyhtiöidensä hallintoneuvostoihin ja/tai hallituksiin, jotka hallintoneuvosto on määrittänyt sääntöjen 13 §:n kohdan 10. mukaisesti ja jotka hallintoneuvosto vahvistaa. Muiden tytäryhtiöiden osalta hallitus nimeää yksin niiden toimielimiin kuuluvat henkilöt, ellei hallitus ole päättänyt joltain osin siirtää nimeämisoikeuttaan tytäryhtiölle.

Muiden tarpeellisiksi katsomiensa osakkuusyhtiöiden osalta hallitus ehdottaa niihin nimettävät henkilöt, ellei hallitus ole päättänyt joltain osin siirtää nimeämisoikeuttaan tytäryhtiölle

Muiden SOK-yhtymää koskevien organisaatioratkaisujen, henkilövalintojen ja palkkaetujen osalta yksityiskohtaiset menettelytavat on määritelty säännöissä, hallintoneuvoston, sen puheenjohtajiston ja hallituksen työjärjestyksissä sekä asiaa koskevissa hallituksen vahvistamissa hyväksymisohjeissa.

Hallintoneuvostolle kulloinkin tämän tehtävien hoitamiseksi toimitettava aineisto, mukaan lukien tavoitteet, suunnitelmat, resurssiratkaisut, valvontaraportit ja tilinpäätökset, laaditaan koko SOK-yhtymän osalta.

4. Hallituksen kokoontuminen ja päätösvaltaisuus

Sääntöjen 15 §:n mukaan hallitus kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta. Hallituksen kokoukset pidetään ennakolta sovittavan aikataulun mukaisesti pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Kokous voidaan kiireellisessä tapauksessa järjestää puhelinkokouksena tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen.

Hallitus on sääntöjen mukaan päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on paikalla. Päätöstä ei saa tehdä, ellei kaikille hallituksen jäsenille ole mahdollisuuksien mukaan varattu tilaisuutta osallistua asian käsittelyyn.

Hallitus voi päättää, että muukin kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksessa. Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistuu tavallisesti hallituksen sihteeri sekä asioiden esittelijöitä. Hallitus voi kutsua kokouksiin myös esim. asiantuntijoita. Lisäksi sääntöjen 15 §:n mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Sääntöjen 17 §:n mukaan pääjohtajan sijaisella, joka ei ole hallituksen jäsen, on oikeus pääjohtajan tehtäviä hoitaessaan olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää niissä puhevaltaa.

Tilintarkastuslain mukaan tilintarkastajilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa kokouksessa, jossa käsitellään tilintarkastajien tehtäviin liittyviä asioita. Tilintarkastajien on myös oltava kokouksessa läsnä, mikäli käsiteltävät asiat ovat sellaisia, että heidän läsnäolonsa on tarpeen.

5. Hallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelu ja käsittely

5.1 Hallituksessa käsiteltävien asioiden luonne

Hallituksessa käsiteltävät asiat jaotellaan seuraavasti:

- päätösesitykset hallintoneuvostolle
- päätösesitykset hallitukselle,
- keskusteltavat asiat, tai
- hallituksen jäsenten informointi.

Kunkin asian luonne ilmaistaan kokouksen esityslistalla.

5.2 Päätösesitysten valmistelu

Päätösesitysten valmistelusta vastaavat konsernijohtoryhmän jäsenet vastuualueillaan (ml. tytär- ja osakkuusyhtiöt). Päätösesitysten valmistelussa noudatetaan hallituksen hyväksymiä ohjeita.

5.3 Päätösesityksen muoto ja sisältö

Päätösesitys laaditaan kirjallisesti. Käsittelyn jälkeen se kirjataan pöytäkirjaan asiasisällöltään sellaisenaan tai hallituksen muuttamassa muodossa.

Päätösesityksessä tulee olla päivämäärä, valmistelija, päätösesityksen sisältö ja tarvittaessa sen olennaiset vaikutukset sekä keskeiset perustelut. Jos asian laajuuden tai muun syyn johdosta on tarpeen, päätöksen yksityiskohtia, vaikutuksia ja perusteluita voidaan esittää erillisillä liitteillä.

5.4 Asiantuntijoiden hyödyntäminen

Päätösesityksiä valmisteltaessa tulee tarvittaessa hyödyntää SOK:n yksiköiden asiantuntemusta. Hallituksen antamien ohjeiden mukaisissa tilanteissa päätösesitykseen liitetään ao. ohjaus- ja asiantuntijayksiköiden lausunnot.

5.5 Kokouksen esityslistan laatiminen

Hallituksen sihteeri vastaa hallituksen kokouksen esityslistan laatimisesta. Konsernijohtoryhmän ja hallituksen jäsenten tulee ilmoittaa hallituksen kokouksen esityslistalle tulevat asiansa erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti. Esityslistalle esiteltävät asiat ilmoitetaan käyttäen seuraavia numeroita:

(1) päätösesitys hallintoneuvostolle
(2) päätösesitys hallitukselle
(3) keskustelu-/informaatioasia

Käsiteltävien asioiden yhteydessä esityslistaan ilmoitetaan myös kokoukseen kutsuttavat asiantuntijat.

Päätösesitykset liitteineen ja tausta-aineistoineen toimitetaan hallituksen sihteerille kulloinkin annettujen aikatauluohjeiden mukaisesti. Hallituksen sihteeri jakaa ne edelleen hallituksen jäsenille kokoukseen valmistautumista varten ennakkoon ja mikäli mahdollista, vähintään viikkoa ennen kokousta. Samalla hallituksen sihteeri ilmoittaa mahdollisesti myöhemmin lähetettävän aineiston lähetysaikataulun.

5.6 Asioiden käsittelyjärjestys

Puheenjohtaja määrittelee kokouksissa asioiden käsittelyjärjestyksen sekä esityslistan mahdolliset muutokset.

5.7 Päätösesityksen tekeminen

Päätösesityksen hallitukselle tekee hallituksen tai konsernijohtoryhmän jäsen tai näiden nimeämä henkilö. Tarvittaessa kokoukseen kutsutut asiantuntijat tarkentavat päätösesitystä ja antavat lisätietoja.

5.8 Hallituksen päätös

Hallituksen päätökseksi tulee se ehdotus, jota enemmistö on kannattanut tai, jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Hallituksen jäsenellä on oikeus saada eriävä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan.

6. Päätöksistä tiedottaminen

Päätöksistä tiedotetaan SOK-yhtymän yksiköille ja osuuskaupoille, jollei hallitus toisin päätä. Tiedottamisesta vastaa se konsernijohtoryhmän jäsen, jonka vastuualueelle päätöstä koskeva asia kuuluu tai hallituksen päätöksessä erikseen todettu muu vastuuhenkilö.

Merkittävien asioiden osalta päätösesityksen tulee sisältää tiedottamissuunnitelma. Niiden tiedottaminen tulee toteuttaa yhteistyössä SOK:n viestintäyksikön kanssa.

7. Hallituksen kokousten pöytäkirjat

Hallituksen kokouksista on laadittava päätöspöytäkirja, johon merkitään kokouksen aika, paikka, läsnäolijat, kokouksen päätösvaltaisuuden ja laillisuuden toteaminen ja kokouksessa tehdyt päätökset.

Pöytäkirjat on numeroitava juoksevasti.

Pöytäkirjan allekirjoittavat sääntöjen 15 §:n mukaan kokouksen puheenjohtaja, yksi hallituksen siihen valitsema jäsen sekä sihteeri.

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään seuraavassa hallituksen kokouksessa. Pöytäkirjat on säilytettävä luotettavalla tavalla.

Kopio allekirjoitetuista pöytäkirjoista toimitetaan hallituksen jäsenille sekä hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille.

Lisäksi pöytäkirjat toimitetaan konsernijohtoryhmän jäsenille sen sisältöisenä, että niistä ei ilmene yksittäisiä henkilöitä koskevia päätöksiä. Hallituksen ja konsernijohtoryhmän jäsenet voivat myös toimittaa tarvittavilta osin pöytäkirjoja SOK-yhtymän ao. toimihenkilöille.

Edellä mainittujen lisäksi hallituksen pöytäkirjat ovat SOK:n Sisäisen tarkastuksen käytettävissä.

8. Esteellisyys

Hallituksen jäsenten esteellisyyden osalta asioiden käsittelyssä noudatetaan osuuskuntalain 6 luvun 4 §:n säännöksiä.

Hallituksen jäsenen tulee itse jäävätä itsensä, mikäli hän on esteellinen.

9. Luottamuksellisuus

Hallituksessa käsiteltävät asiat ovat luottamuksellisia.

10. Hallituksen oman toiminnan arviointi

Hallitustyöskentelyn tehokkuuden ja jatkuvuuden takaamiseksi ja kehittämiseksi hallitus huolehtii siitä, että sen toimintaa ja työskentelytapoja arvioidaan säännöllisesti. Arviointi voidaan toteuttaa esim. sisäisenä itsearviointina.